

יוצא לאור
על ידי ועד כפר חב"ד
ארה"ק ת"ו

נשמתא דאורייתא

גיליון 345 • ערב שבת פרשת ויחי • י"ב טבת תשע"ט

לזכות
מנחם מענדל בן דבורה ומרב בת יוכבד שיחיו לביא
וילדיהם שרה אסתר תח' חיה מושקא תח' שמחה שיח' ישראל ארי' לייב
שיח' שלום דובער שיח' שמואל שיח' שיינא תח' מנוחה רחל תח'
להצלחה בעל הענינים ובכל המצטרך בגור
נדפס ע"י ולזכות משפחת לביא

במי אתם בוחרים?

שכל את ידיו

אבא/אמא: כשיוסף שומע שיעקב חולה ועומד להסתלק מן העולם, הוא ממהר לקחת את שני בָּנָיו, מְנַשֶּׂה וְאֶפְרַיִם, לְזִכּוֹת וּלְהַתְבָּרָה בַּפֶּעַם האחרונה מפי הסבא הגדול, יעקב אבינו. יוסף מושיב את הבן הבכור, מְנַשֶּׂה, לימינו של יעקב ואת אפרים משמאלו, במחשבה שיעקב יברך תחלה את הבכור ואחר כך את הצעיר.

אך יעקב 'משכל' את ידיו ומניח את יד ימינו על ראשו של אפרים הצעיר שיושב משמאלו ואת יד שמאלו על ראש מְנַשֶּׂה הבכור שיושב מימינו.

זה לא בטעות

ילד/ילדה: יוסף מנסה 'לתקן' ואומר ליעקב שהסדר צריך לכאורה להיות הפוך, כי מְנַשֶּׂה הוא הבכור ואלו אפרים הוא הצעיר. אך יעקב משיב לו: "ידעתי בני ידעתי" - אכן (כפי שמפרש רש"י) גם מְנַשֶּׂה יעמיד מזרעו את גדעון שעל ידיו תצמח ישועה לעם ישראל, אך אפרים

חסיד או 'תמים' נמצא ככִּכּוֹל "בשער" ומשמש דגמה כיצד צריך להראות חסיד...

כך עלינו לזכור תמיד את האחריות שיש לנו בתור חסידים ושלוחים של הרבי.

באדיבות הצייר החסידי ר' יחיאל אופנר

לע"נ
יעל בת ראובן ע"ה
אהרן נחמן בן יעקב ע"ה
ת.נ.צ.ב. ה.
מוקדש ע"י ולזכות משפחתם שיחיו
לאורך ימים ושנים טובות ובריאות ולכל המצטרך בגור.

© creative bit

אבות ובנים
חורף תשע"ט

הלימוד יתקיים בבית הכנסת
בית מנחם במוצאי שבת קודש
בין השעות 19:00 - 20:00

חדש! אמות וילדות
השנה המבצע כולל אמות וילדות

ממתק לכל ילד
- גרילית על פרוסת -

לימים ולבחרים על מצא חושב לב אבא ע"י פנים ר' מנחם מענדל אלפרין וירכיש בבית הכנסת

בביתנו:
אילון אבא ובנים כפר חב"ד

מבצע חורף תשע"ט

גיליון 345 ויחי

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

והחליט שיחפש בית שבוקע ממנו אור, וזה יהיה סימן עבורו שזה ביתו של הרבי.

וכך הוה. ר' שמואל הסתובב ברחובות העירה עד שהבחין באור שבוקע מאחד הבתים, נגש לשם ודפק על הדלת. - כיון שכל בני הבית היו ישנים, נגש אדמו"ר הזקן בעצמו ופתח את הדלת, ושאל את ר' שמואל מה רצונו. והשיב ר' שמואל, שרצונו ללון בבית. שאל אותו אדמו"ר הזקן: "וכי לא מצאת בית אחר ללון?". אמר לו ר' שמואל: "זה גם כן בית יהודי" ... ואמר לו אדמו"ר הזקן: "יכולני לקרא לגוי שיגרש אותך". בשמעו זאת התפרץ ר' שמואל בבכי ואמר: "רבי! מיין גוי איז שטארקער פון אייער גוי" (=הגוי שלי חזק מהגוי שלכם). ואז הכניסו אדמו"ר הזקן לביתו. וזו הייתה תחלת התקשרותו של ר' שמואל לאדמו"ר הזקן.

רבי שמואל הגיע אם כן לאדמו"ר הזקן כדי לזכור את ה"גוי" - הנפש הבהמית שלו, וכפי שקראנו עתה אדמו"ר הזקן קבל אותו והראה לו בהמשך את הדרך בעבודת השם.

"שלא עשני גוי"

פעם נשרף ביתו של ר' שמואל, בני הבית נצלו, אבל הבית נשרף כלו עד היסוד. למחרת, כשבא ר' שמואל לראות את מקום הבית ולא מצא כי אם אפר וכמה אודים מוצלים מתגולגלים בחוץ, פתח את פיו ואמר בקול: "ברוך אתה ה'..." האנשים סביבו חשבו שהוא בטח יסיים "דין האמת", אך לתמהונם הוא ברוך: "...שלא עשני גוי".

ר' שמואל הבין את מבוכתם, ואמר: "תארו לכם אם הייתי חס-ושלום גוי, הרי האליל שלי היה גם כן נשרף יחד עם הבית, אבל עכשו הנני מודה להשם שלא עשני גוי, והשם שלי - אותו אני עובד ואליו אני מתפלל - חי לעד וקים לנצח, וודאי לא יעזבני ויעזר לי במצטרך לי"...

אחד הספורים היותר חביבים אודות רבי שמואל הוא:

החסיד בשער

ר' שמואל הלך פעם עם קבוצה של חסידים, בחזרתם מהתועדות, דרך חצרו של רבנו הזקן. קפץ ר' שמואל על הגדר ונתלה על שער החצר. שאלוהו חבריו החסידים - שהרגלו לתעלוליו: "מה פשר התעלול החדש?".

השיב להם: "בנהג שבועלם, שעל יד סנדלר תלויה נעל, על יד זגג תלויה פסת זכוכית וכן הלאה. כמו כן מן הראוי שעל יד חצרו של הרבי יראו חסיד בשער... כדי שידעו שכאן נמצאת חצרו של הרבי".

אך זהו לא רק ספור חביב. בשנה הראשונה לנשיאות, דבר הרבי בפני התלמידים שציאו לשליחות בחדשי הקיץ במסגרת 'מרכז שליחות'. הרבי הזכיר את הספור ואמר לתלמידים כי הלך מהספור הוא שכל

חשוב יותר, כי מִזְרָעוֹ יַעֲמֵד יְהוֹשֻׁעַ שֶׁיִּלְמַד תּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל וַיִּנְחַל לְעַם אֶת הָאָרֶץ, וְאֵף יְחוּלַל אֶת הַנֶּסֶם שֶׁל "שֹׁמֵשׁ בְּגִבְעוֹן דּוּם וַיִּרַח בְּעַמְּקוֹ אֶזְרוֹן".

מְנַשֶּׁה אוֹ אֶפְרַיִם?

אבא/אמא: אם אפרים חשוב יותר, אז למה מנשה נולד ראשון? ומדוע באמת יוסף חושב שמנשה צריך להיות הראשון לברכה, ואלו יעקב שם את אפרים הראשון?

בשביל להבין את זה אנחנו צריכים להבין מה מסמלים מנשה ואפרים.

בפרשת מקץ יוסף קורא להם שמות, על שם מה שעובר עליו.

לזכור ולהתקדם הלאה

ילד/ילדה: מנשה - "כי נשני אלקים את כל עמלי ואת כל בית אבי" - יוסף נמצא במצרים, מקום שמנסה להשפיע ממנו את בית אבא, ולכן הוא קורא לבן שלו בשם מנשה, כדי לזכור כל העת איפה הוא נמצא ולא לשכח את בית אבא. וכפי שלמדנו בשבוע שעבר שיוסף אכן זכר כל העת את הדבר-תורה האחרון שלמד עם אבא, פרשת עגלה ערופה.

אפרים - "כי הפרני אלקים בארץ עניי" - גם במצרים, השם הצליח את דרכו של יוסף והוא הצליח לגדל ולהתפתח שם, גם בגשמיות וגם ברוחניות.

מה המטרה?

אבא/אמא: נקח לדגמה שליח שיוצא לדרכו למקום נדח. מה עקר התפקיד שלו? האם התפקיד הוא לזכור כל העת ולא לשכח מאיפה הוא הגיע, או שהתפקיד שלו הוא לפעל ולהפיץ את המעיינות חוצה, במקום בו הוא

נקודה משיחה

השנים הטובות

ילד/ילדה: זה קרה השבוע, בפרשת ויחי. הצמח-צדק תזר מהחידר ופנה לסכו האהוב, אדמו"ר הזקן, בשאלה: סבא, למדתי היום בחידר שיעקב אבינו חי את השנים הטובות ביותר שלו בהיותו במצרים.

כיצד זה יתכן, שדוקא במצרים, המקום החמרי והנחות ביותר בעולם מבחינה רוחנית, יחיה יעקב - בחיר האבות - את שנותיו הטובות ביותר?!

אבא/אמא: השיב לו הסבא, אדמו"ר הזקן: בפרשה הקודמת, ויגש, מספר שלפני שיעקב ירד למצרים, הוא שלח לפניו את בנו יהודה, במטרה לפתח ושיבה בארץ גשן, שם יוכלו השבטים לשבת ולהגות בתורה. הפסוק מתאר

נמצא?

נכון, בשביל לעשות את העבודה כמו שצריך, אסור לו לשכח מאיפה הוא בא, הוא צריך כל הזמן לזכור את התפקיד שלו, אבל העקר הוא לעשות בפעל ממש.

לפי זה מי יותר חשוב, מנשה או אפרים? וכפי ששאלנו קדם, אם באמת אפרים חשוב יותר, אז למה מנשה נולד ראשון?

לזכור בשביל לעשות

ילד/ילדה: אכן, אפרים הוא החשוב ולכן יעקב שם את יד ימינו על ראש אפרים, אבל בשביל להצליח בעבודה של "אפרים" - להגיע להשגים גם "בארץ עניי", בשביל זה חזקים קדם את "מנשה" את הזכרון מאיפה באנו ומה תפקידנו.

לסכום, סדר הלידה וההתפתחות של הדברים הוא קדם "מנשה" (הבכור) ואז "אפרים", אבל המטרה העקרונית היא "אפרים" ולכן הוא קודם לברכה, שנותנת לו כוח מלמעלה להצליח בעבודה שלו.

יתרון האור מן החשך

אבא/אמא: העבודה שלנו היא להאיר את חשך הגלות. מנשה מסמל את הכוח של הנשמה (שבאה מ"בית אבא" שבשמים), שיוכלה להתגבר על החשך. אבל החידוש האמתי הוא העבודה של אפרים, לא רק לקחת את הכוח שקבלנו מבית אבא, אלא להפוך את "ארץ עניי" את הגלות עצמה לאור ולקדושה.

הלקח:

זאת: "ואת יהודה שלח לפניו, להורת לפניו גשנה".

פרש זאת אדמו"ר הזקן - "להורת", כאשר לומדים תורה - "לפניו גשנה" - נגשים ומתקרבים לפני השם.

ולכן, סיים הסבא את התשובה, יעקב חי את מיטב שנותיו דוקא במצרים - בכוח למוד התורה, יהודי יכול להיות דבוק עם השם אפילו כשהוא נמצא במקום נחות כמו מצרים.

ילד/ילדה: בזכות התורה, יעקב לא ירד למצרים מבחינה רוחנית. הוא אמנם גר שם, אך לא נפעלה אצלו כל ירידה. ולכן דוקא שם היו אלו מיטב שנותיו - כי בארץ ישראל אין חידוש שהוא דבוק בהשם, אך כאשר אפלו במצרים הוא וגם בניו יושבים ולומדים תורה ודבוקים בהשם, אז מרגשת המעלה העצומה של הפיכת חשך מצרים לאור.

הלקח: בכוח למוד התורה, יהודי יכול להשאיר דבוק בכל זמן ובכל מקום עם הקדוש-ברוך-הוא.

(מעובד ע"פ לקו"ש כרך י, פר' ויחי)

יהודי צריך לזכור כל הזמן מאיפה הוא בא ולהבין שהגלות היא כלל וכלל לא המקום הטבעי שלו. ובמילא, ברגע שיש לו קצת זמן פנוי הוא מנצל אותו לא לדברים חמריים ("הגלות"), אלא לתורה ולמצוות ("בית אבי" - המקום שממנו הגיעה הנשמה).

אבל התכלית היא לא רק לשמור על עצמנו שלא להיות משפיעים מהסביבה, אלא להשפיע על הסביבה ולהאיר אותה באור התורה והמצוות.

(מעובד ע"פ לקו"ש ט"ו, ויחי ב)

שאלות הבנה:

מה מסמל מנשה?

מה מסמל אפרים?

למה מנשה נולד ראשון?

ומדוע יעקב חבב דוקא את אפרים?

בדרכי החסידים

החסיד השמח

שם החסיד: רבי שמואל מוונקס

עיר מגורים: קליסק

תקופה: הדור הראשון לחסידות חב"ד

רבי שמואל מוונקס מפרסם כחסיד שמח ופקח. היסורים שעברו עליו לא הצליחו להשבית ממנו את השמחה, שהיתה הדרך שלו בעבודת השם. לא אחת למדו הרבי הרי"צ וגם הרבי נשיא דורנו לקח מספור פנה או אחר שהתרחש עם רבי שמואל. וכה מספר הרבי על:

המפגש הראשון

"כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר ספר אודות אחד מצעירי החסידים של אדמו"ר הזקן - החסיד ר' שמואל מוונקס, שמתבעו אהב ענין של צחות... - כיצד היתה תחלת התקרבותו לאדמו"ר הזקן:

כאשר ר' שמואל הגיע בפעם הראשונה אל אדמו"ר הזקן בליאז'נה, היה זה באמצע הלילה. העירה פלה היתה שרויה בחשכה, וכל בני העירה היו ישנים.

ר' שמואל לא ידע היכן נמצא ביתו של אדמו"ר הזקן, אבל שער שבביתו של הרבי בודאי מואר, שהרי הרבי יושב ולומד כל הלילה,